

soluție viabilă, inclusiv aceea de protecție a mediului înconjurător.

Siguranța alimentării cu energie a consumatorilor din statele membre ale Uniunii Europene este asigurată în mod obligatoriu prin luarea în considerare a importurilor, în condițiile liberalizării pieței de energie și în conformitate cu nevoia stringentă de atenuare a impactului asupra mediului climatic planetar.

Obiectivul strategic propus în Cartea Alba pentru o Strategie Comunitară constă în dublarea, până în anul 2010, a aportului surselor regenerabile de energie al țărilor membre ale Uniunii Europene, care trebuie să crească de la 6% la 12% din consumul total de resurse primare.

În "Directiva 2001/77/EC", din 27 septembrie 2001, privind "Promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile, pe piața unică de energie", se stabilește obiectivul strategic privind aportul surselor regenerabile în consumul total de resurse energetice primare, care trebuie să fie de 12%, în anul 2010.

În România s-au creat mai multe programe pentru creșterea eficienței energetice. O mare parte este finanțată în cadrul **Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE)**, prin **Axa prioritară 4**; POS CCE reprezintă principalul instrument pentru realizarea priorității tematice: creșterea pe termen lung a competitivității economice din România în Uniunea Europeană. Există și alte programe care finanțează investițiile pentru utilizarea surselor de energie regenerabilă: de exemplu programul „Casa Verde”. Trebuie menționat de asemenea că **Programele Operaționale**, precum și **Programul Național de Dezvoltare Rurală** acordă o mare atenție și finanțează proiectele care au ca parte componentă utilizarea surselor de energie regenerabilă.

În cadrul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice elementele cheie sunt de a **contribui la reducerea intensității energetice** prin implementarea unor tehnologii noi în scopul de a crește productivitatea, în mod special la beneficiarii industriali și de a **crește folosirea surselor energetice regenerabile**.

Un sprijin important se va acorda implementării de tehnologii noi pentru:

- reducerea emisiilor produse de instalațiile energetice (fapt esențial pentru Sistemul Energetic Național) și
- diversificării rețelelor de inter-conectare în vederea întăririi securității furnizării de energie, care stă la baza oricărui sistem economic sănătos.

Scopul urmărit este de a contribui la următoarele obiective naționale: reducerea intensității energetice primare cu 40 % comparativ cu 2001, cota de 33 % energie obținută din resurse regenerabile în consumul național brut de energie până în 2010 și reducerea emisiilor de noxe din sectorul energetic, conform Programului Național de reducere a dioxidului de sulf (SO₂), Oxidului de Azot (NOX) și emisiilor de praf în instalațiile mari de ardere.

Fundamentare

O **infrastructură energetică eficientă, flexibilă, sigură și curată** reprezintă o precondiție necesară pentru dezvoltarea economică, aceasta conducând la creșterea productivității și în consecință a competitivității. Producția, transportul, distribuția și utilizarea mai eficientă a energiei atrag după sine reducerea atât a consumului de energie primară, cât și a celui de energie finală.

Rezultat direct:

- consumatorul final va beneficia de o mai bună calitate și securitate a furnizării, conducând implicit la creșterea productivității.

Ținte:

- îmbunătățirea eficienței energetice și
- creșterea ponderii energiei electrice produse din resurse regenerabile în consumul național brut de energie electrică.

Promovarea acestor ținte, prin utilizarea unei cantități mai mici de energie, sau prin folosirea energiei care nu dăunează mediului, contribuie la reducerea emisiilor poluante la nivelul economiei României (în special a emisiilor de gaze cu efect de seră), în conformitate cu recomandările Consiliului European de Primăvară din anul 2007.

Direcții de acțiune:

- menținerea capacităților existente de producție a energiei pentru a asigura pe termen mediu și lung securitatea furnizării și reducerea pierderilor în rețele;
- continuarea în paralel a procesului de îmbunătățire a eficienței energetice pe întregul lanț pentru a accelera ritmul de descreștere a intensității energetice, în mod special în ceea ce privește consumatorul final;
- continuarea valorificării intensive a energiei regenerabile, împreună cu diversificarea utilizării acestor resurse, cu excepția resurselor hidroenergetice valorificate în unități de mare capacitate.

Sprijinul public este necesar mai ales pentru susținerea unor întreprinderi mari de producție a energiei pentru investiții a căror necesitate derivă din Directiva 2001/80/CE. Analiza cost-beneficiu va fi realizată la nivel de proiect, evaluând cel mai potrivit scenariu, comparând în mod special opțiunile privind închiderea /reconstrucția și modernizarea / reabilitarea.

Pentru a se îmbunătăți eficiența energetică se au în vedere o serie de **măsuri complete și specifice** pentru fiecare parte a întregului lanț: producția, transportul, distribuția, consumul final de energie:

1. Menținerea capacității de producție:

Construirea de noi capacități pentru producția energiei electrice/ termice, bazate pe resursele regenerabile de energie, pentru a compensa efectul închiderii capacităților de producție cu durata de viață depășită, în scopul garantării menținerii actualei capacități totale de producție. În același timp, pentru sectorul producției de energie se vizează echiparea cu instalații de desulfurare a grupurilor rețehnologizate/reabilite.

2. Îmbunătățirea parametrilor de calitate ai rețelei de transport și distribuție:

Scopul este modernizarea, reabilitarea și extinderea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului și a rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, care în prezent au pierderi importante, iar în unele cazuri și-au depășit durata normată de viață.

3. Îmbunătățirea eficienței energetice la consumatorul final

se adresează atât consumatorilor casnici, cât și celor industriali. Îmbunătățirea eficienței energetice pentru consumatorii casnici se realizează prin măsuri de reabilitare termică a clădirilor, finanțate prin Programul Operațional Regional (în proiecte integrate de regenerare urbană) și în cadrul programelor finanțate proporțional din bugetul de stat, bugetul local și resursele proprii ale utilizatorului. Pe de altă parte, îmbunătățirea eficienței energetice la consumatorii industriali se va obține atât prin finanțare din fondurile proprii ale consumatorului final, cât și prin accesarea Fondurilor Structurale în cadrul POS CCE, Axa prioritară IV. În cadrul acestei Axe, intervenția FEDR va viza sectoarele detaliate mai jos, care sunt cele mai

energointensive și au, în consecință, cel mai mare potențial de îmbunătățire a eficienței.

Totodată, finanțarea publică aferentă susținerii capacităților de producție va avea în vedere și **valorificarea resursele regenerabile de energie (RRE)**, care sunt predispuse la eșecul pieței mai mult decât alte tehnologii de producere, deoarece nivelul investiției actuale și al costurilor de operare nu oferă suficiente perspective de profitabilitate pentru investitori. Ținta este o creștere de aproximativ 4% a producției din RRE.

România deține un potențial important și diversificat pentru producerea și utilizarea RRE (vânt, biomasă, hidro), doar o mică parte din acesta fiind însă valorificată economic până în prezent.

Domenii majore de intervenție

1. Energie eficientă și durabilă (îmbunătățirea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic din punct de vedere al mediului)
2. Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi
3. Diversificarea rețelilor de interconectare în vederea creșterii securității furnizării energiei

Domeniul major de intervenție nr. 2. are ca scop: Valorificarea resurselor regenerabile de energie (RRE) pentru producerea energiei verzi

Există un **potențial exploatabil important de RRE** (biomasă, micro hidro, solar, vânt, geotermal, biocombustibili și alte resurse).

Valorificarea resurselor regenerabile de energie (RRE) poate oferi un **avantaj competitiv pe termen lung**, contribuind în mod substanțial la dezvoltarea durabilă.

În timp ce ținta UE pentru anul 2020 este ca 20% din consumul total de energie la nivelul Comunității Europene să fie produsă din RRE, România și-a stabilit un obiectiv chiar mai ambițios: ponderea energiei electrice produse din resurse regenerabile de energie în consumul național brut de energie electrică să fie 33% până în 2010.

Valorificarea resurselor regenerabile de energie este necesară pentru introducerea în sistemul economic a unor zone izolate, prin **utilizarea potențialului tehnic** și pentru a **reduce impactul de mediu** prin producerea energiei verzi.

Resursele regenerabile de energie pot fi utilizate atât în cadrul sectorului de producție de energie electrică, cât și de energie termică.

Localizările diferite ale resurselor regenerabile de energie pot conduce la o

- **diversificare a capacităților de producere a energiei** și la
- creșterea **oportunităților de angajare** în zonele mai puțin dezvoltate din punct de vedere economic. În acest context, se poate crea, la nivel local, un important număr de locuri de muncă pentru producerea, instalarea și întreținerea capacităților de RRE.

De asemenea, valorificarea RRE va contribui în mod semnificativ la progresul tehnologic național.

Producerea de energie din RRE poate reduce povara asupra capacităților de producție existente care funcționează pe baza combustibililor fosili sau poate fi mult mai avantajoasă decât folosirea soluției convenționale de producere a energiei în unele situații punctuale.

În **DMI 2** - Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi o **operațiune** sprijină investițiile în modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, prin valorificarea resurselor energetice regenerabile: a biomasei, a resurselor hidroenergetice (în unități cu putere instalată mai mică sau egală cu 10MW), solare, eoliene, a biocombustibilului, a resurselor geotermale și a altor resurse regenerabile de energie.

Obiectivele acestei operațiuni:

- reducerea dependenței de importurile de resurse de energie primară (în principal combustibili fosili) și îmbunătățirea siguranței în aprovizionare,
- protecția mediului prin reducerea emisiilor poluante și combaterea schimbărilor climatice,
- diversificarea surselor de producere a energiei, tehnologiilor și infrastructurii pentru producția de energie electrică/termică,
- crearea a noi locuri de muncă în diferite zone ale țării prin realizarea/modernizarea capacităților de producere a energiei din surse neconvenționale,
- crearea posibilității de introducere în circuitul economic a unor zone izolate, care va conduce, de asemenea, la creșterea numărului de locuri de muncă, implicarea

mai activă a mediului de afaceri (companiilor private din țară și din străinătate), precum și a autorităților publice locale și centrale, în procesul de valorificare a resurselor regenerabile de energie.

Solicitanți eligibili

- Autoritățile administrațiilor publice locale, Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară;
- Societăți comerciale (categoria întreprinderilor mici, mijlocii și mari=;
- Societăți comerciale care se încadrează în categoria microîntreprinderilor înregistrate în localitățile urbane (al căror **sediu social** este amplasat în localitățile urbane).

Investiții eligibile

- proiecte de realizare de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, atât pentru consumul propriu cât și pentru furnizarea de energie în rețeaua de transport și distribuție, prin valorificarea resurselor regenerabile de energie
- Se finanțează inclusiv proiecte de cogenerare prin valorificarea resurselor regenerabile de energie (se acceptă numai proiectele de cogenerare pe baza utilizării exclusiv a RES).

Valoarea totală a proiectelor

trebuie să fie cuprinsă între 400.000 lei și echivalentul în lei (la cursul Inforeuro din luna depunerii CRF, inclusiv TVA) a 50.000.000 euro⁴.

Cofinanțarea proiectelor

- Valoarea maximă a finanțării nerambursabile care poate fi acordată pentru un proiect este de **80 milioane lei**.

a) Pentru proiectele care nu intră sub incidența regulilor de ajutor de stat:

1. Pentru proiectele cu o valoare totală (cost investițional total) sub 1 milion de euro propuse de autoritățile publice locale/asociațiile de dezvoltare intercomunitară (care nu intră sub incidența regulilor de ajutor de stat), **98%**. Aceste proiecte nu intră în categoria „proiectelor generatoare de venituri”

2. Proiectele cu o valoare totală (cost investițional total) de peste 1 milion de euro propuse de autoritățile publice locale/asociații de dezvoltare intercomunitară (care nu intră sub incidența regulilor de ajutor de stat) sunt de 2 feluri:

- **proiecte** care intră în categoria proiectelor **generatoare de venituri** (vezi definiția din Glosar), conform Art. 55 din Regulamentul CE nr. 1083/2006, cu modificările și completările ulterioare. În acest caz, valoarea cheltuielilor eligibile nu poate depăși valoarea reală (actualizată) a costului investiției din care se deduce valoarea reală (actualizată) a veniturilor nete obținute ca urmare a exploatării investiției pe parcursul unei perioade de referință determinate. Altfel spus, nivelul de cofinanțare a proiectului din fondurile Axei 4 va fi stabilit pe baza determinării deficitului de finanțare („funding-gap”).
- **proiecte care nu sunt generatoare de venit**, în sensul Art. 55 din Regulamentul CE nr. 1083/2006 (a se vedea informațiile de mai jos). În cazul acestor proiecte, ponderea finanțării nerambursabile acordate este de **98%** din costul total investițional eligibil al proiectului.

b) pentru proiectele care intră sub incidența regulilor ajutorului de stat:

- pentru **întreprinderi mici și microîntreprinderi**: **70%**, cu excepția proiectelor localizate în regiunea București- Ilfov unde valoarea maximă a finanțării este de 60%
- pentru **întreprinderi mijlocii**: **60%**, cu excepția proiectelor localizate în regiunea București-Ilfov unde valoarea maximă a finanțării este de 50%;
- pentru **întreprinderi mari** **50%**, cu excepția proiectelor localizate în regiunea București-Ilfov unde valoarea maximă a finanțării este de 40%.